

Standardy Ochrony Małoletnich w Instytucie Głuchoniemych

im. ks. Jakuba Falkowskiego w Warszawie

(dokument opracowany na podstawie Ustawy z dnia 13 maja 2016 r.o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dn. 28 lipca 2023 r)

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1

Celem POLITYKI OCHRONY DZIECI w Instytucie Głuchoniemych jest:

- 1) potwierdzenie stosowania STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH przyjętych w jednostce;
- 2) zapewnienie uczniom harmonijnego rozwoju w warunkach poczucia bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

§ 2

1. Dyrekcja Instytutu Głuchoniemych, nauczyciele i wszyscy inni pracownicy Instytutu Głuchoniemych zobowiązani są do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich. Przypadki naruszenia Standardów należy zgłaszać do dyrekcji i wyznaczonych osób z zespołu psychologiczno – pedagogicznego sprawujących opiekę nad uczniem, którego sprawa dotyczy.
2. Można skontaktować się osobiście, przez e-dziennik lub pisząc e-maila. Dane kontaktowe dostępne są pod adresem: <https://instytut-gluchoniemych.waw.pl/kadra/> . Wykaz godzin dyżurów jest dostępny na terenie placówki.

§ 3

Wyjaśnienie słów w dokumencie STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH:

- 1) **placówka**– należy przez to rozumieć Instytut Głuchoniemych im. Ks. J. Falkowskiego w Warszawie
- 2) **dziecko, uczeń, wychowanek, małoletni**– należy przez to rozumieć osobę która nie ukończyła 18 lat i uczęszcza do **placówki**
- 3) **nieletni**– należy przez to rozumieć dziecko poniżej 17 roku życia;
- 4) **pracownik** – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w **placówce**, ale i wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne;
- 5) **wychowawca** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono oddział w **placówce**
- 6) **rodzic** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
- 7) **dyrektor** – należy przez to rozumieć dyrektora placówki

8) **krzywdzenie** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:

- **przemoc fizyczna** wobec dziecka to przemoc w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową. To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.
Uwaga! Klaps to też przemoc! Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od 1 sierpnia 2010 r.
- **przemoc psychiczna** wobec dziecka to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, zastraszaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.
- **wykorzystywanie seksualne** dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,
- **zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka;

9) **prokuratura** – należy przez to rozumieć prokuraturę rejonową właściwą wg miejsca zaistnienia przestępstwa;

10) **sąd opiekuńczy** – należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy, Wydział Rodziny i Nieletnich właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka;

11) **przestępstwo** – należy przez to rozumieć w szczególności przestępstwa określone w Kodeksie karnym;

12) **przemoc domowa** – należy przez to rozumieć (zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 13) **zagrożenie dobra dziecka** – należy przez to rozumieć przypadki, w których istnieją uzasadnione powody do podejrzenia, że uczeń może być narażony na jakiegokolwiek formy zaniedbania, przemocy domowej czy inne trudne do zdefiniowania sytuacje. Katalog możliwych sytuacji będących zagrożeniem dobra dziecka jest otwarty. Przykładowo może to być:
- a) zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka, tj.; np. prawidłowa higiena, żywienie dostosowane do wieku dziecka, zapewnienie odpowiedniej odzieży;
 - b) zaniedbanie potrzeb emocjonalnych i psychicznych dziecka (pozostawianie dziecka bez opieki lub w takiej sytuacji że coś mu zagraża, lub sprawowanie opieki pod wpływem alkoholu);
 - c) niewypełnianie zaleceń lekarskich;
 - d) stosowanie kar fizycznych;
 - e) surowe dyscyplinowanie dziecka przez rodziców, opiekunów;
 - f) nieposyłanie dziecka do placówki,
 - g) niestosowanie się do zaleceń jednostki oświatowej co do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku;
 - h) sytuacja gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona Niebieska Karta, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i jego sytuacja nie uległa poprawie;
 - i) sytuacja, gdy pomimo zastosowanej procedury i dostępnych środków wychowawczych podopieczny jednostki kontynuuje działania naruszające bezpieczeństwo, dodatkowo gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy z jednostką, oraz szczególnie w sytuacji, gdy jednostce znane są inne przejawy demoralizacji;
 - j) konflikty okołorozwodowe zagrażające dobru dziecka;
 - k) rodzic nadużywający substancji psychoaktywnych;
- 14) **demoralizacja** – należy przez to rozumieć, w szczególności:
- a) dopuszczenie się czynu zabronionego (czyli zachowania o znamionach określonych w ustawie karnej jako wykroczenie lub przestępstwo),
 - b) naruszanie zasad współżycia społecznego,
 - c) uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,
 - d) używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
 - e) uprawianie nierzędu.

§ 4

1. W przypadku nieobecności dyrektora w poniższych procedurach interwencyjnych zastępuje go wicedyrektor lub inna osoba zastępująca dyrektora zgodnie z przepisami prawa.
2. W przypadku nieobecności wychowawcy w poniższych procedurach interwencyjnych zastępuje go nauczyciel wskazany przez dyrektora.

3. W przypadku nieobecności psychologa/pedagoga w poniższych procedurach interwencyjnych zastępuje go psycholog/pedagog wskazany przez dyrektora.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje (Art. 22c, pkt 1)

§ 1

Zasady postępowania pracowników Instytutu Głuchoniemych w relacjach z uczniami

1. Zasady ogólne. Pracownicy IG:

- a) dbają o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, całościowo wspierają ich rozwój psychofizyczny.
- b) uwzględniają indywidualne potrzeby rozwojowe każdego z podopiecznych, pomagają w pokonywaniu trudności
- c) podejmują działania wychowawcze w celu kształtowania społecznie akceptowalnych postaw. Uczą wyrażania emocji w sposób niekrywdzący innych, niwelują agresywne zachowania

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

3. Przestrzeganie praw dziecka/człowieka na terenie IG.

Pracownicy Instytutu Głuchoniemych:

- a) przestrzegają praw dziecka/człowieka
- b) podejmują tematykę praw dziecka/człowieka w czasie zajęć z dziećmi i z młodzieżą oraz w swobodnych rozmowach
- c) traktują z szacunkiem wszystkich uczniów
- d) szanują prawo uczniów i ich rodzin do prywatności. Konieczność odstąpienia od zasady poufności -w celu ochrony dziecka -musi być mu niezwłocznie wyjaśniona
- e) zachowują tajemnicę o danych wrażliwych ucznia
- f) nie zatrzymują własności ucznia bez jego zgody. Wyjątki:
 - ujawnione przedmioty niebezpieczne, których nie wolno wносить na teren placówki
 - przedmioty mogące stanowić dowód w sprawie, np. obraźliwe rysunki itp...
 - telefony - postępowanie zgodne z regulaminem zachowania ucznia
- g) sprawdzają rzeczy należące do ucznia tylko w koniecznej sytuacji i po uzyskaniu jego zgody

4. Zasady komunikacji pracowników IG z uczniem - budowanie dobrych relacji

Pracownicy IG;

- a) w komunikacji z uczniami zachowują spokój, cierpliwość, szacunek i zasady kultury osobistej
- b) dają uczniowi prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym
- c) okazują zrozumienie dla trudności i problemów uczniów

5. Zasady komunikacji służące rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

Pracownicy IG:

- a) czynnie uczestniczą w rozwiązywaniu konfliktów i w zależności od potrzeb stosują różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje...
- b) podczas rozwiązywania konfliktów wystrzegają się osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, uogólniania (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisywanie zdarzenia stałym cechom osoby)
- c) zwracają uwagę na spójność komunikatu werbalnego z niewerbalnym
- d) w procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację, która daje uczniowi poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego. Chroni go przed odczuciem, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i niesprawiedliwe.
- e) na bieżąco reagują na problemy związane z dyscypliną uczniów-bezpośrednio po naruszeniu zasad przez uczniów,
- f) przypominają obowiązujące zasady – wyraźnie określają oczekiwania względem zachowania uczniów w czasie zajęć, wyjść edukacyjnych, wycieczek itp...
- g) metody dyscyplinowania uczniów dobierają adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju
- h) w sytuacji niewłaściwego zachowania ucznia stosują zasady konstruktywnej krytyki tj. krytykują zachowanie ucznia a nie jego osobę, tak aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony czy do kontrataku
- i) wyjaśniają uczniowi, za co i dlaczego zostały zastosowane statutowe nagrody i kary

6. Obowiązuje zakaz stosowania przemocy fizycznej i psychicznej wobec dziecka, w tym zakaz nawiązywania relacji o charakterze seksualnym. (Art. 22c ust. 1 pkt 1)

- a) Wychowawca informuje małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wybranemu nauczycielowi/ specjalście/ dyrektorowi i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji, pomocy, wyjaśnienia.
- b) Pracownicy IG zachowują szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły przemocy. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź

nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, to reagują stanowczo, ale z wyczuciem. Pomagają dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

- c) Należy równoważyć potrzebę nadzoru nad uczniami z ich prawem do prywatności. Ponieważ nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo uczniów ma prawo wejść do szatni czy wspólnej przestrzeni prysznicowej, łazienki, ale robi to z maksymalnym poszanowaniem prawa do intymności uczniów.
- d) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec ucznia, należy unikać innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
- e) Wspomaganie fizyczne uczniów w wykonywaniu zadań, ćwiczeń, czynności samoobsługowych należy stopniowo ograniczać w miarę budowania ich samodzielności.

7. Zasady nawiązywania kontaktu z uczniami

- a) Kontakt z uczniami powinien dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracowników Instytutu Głuchoniemych.
- b) Pracownicy Instytutu nie zapraszają uczniów do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
- c) Pracownicy Instytutu Głuchoniemych mogą nawiązywać kontakty z uczniami w mediach społecznościowych tylko po uzyskaniu zgody rodziców podopiecznych, na określony czas (np. czas trwania projektu) i wyłącznie w celach mieszczących się w zakresie obowiązków pracowników szkoły. Po zakończeniu działania nauczyciele rozwiązują kontakt z uczniem w mediach.
- d) Pracownicy Instytutu Głuchoniemych nie kontaktują się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji bez zgody rodziców
- e) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniami poza godzinami pracy są kanały służbowe.
- f) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice uczniów są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów i ich rodziców.

§ 2

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w Instytucie Głuchoniemych

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w IG w bezpiecznym środowisku. Nauczyciele i personel chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status

ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.

3. Uczniowie nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienną.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec innych osób nie narusza poczucia godności/wartości osobistej tych osób.
5. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek: ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
6. Kontakty między uczniami cechuje:
 - ✓ kultura osobista i uprzejmość
 - ✓ używanie zwrotów grzecznościowych
 - ✓ wolny od wulgaryzmów język
 - ✓ kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi
7. Uczniowie starają się:
 - ✓ budować wzajemne zrozumienie
 - ✓ wzajemnie się wspierać
 - ✓ nie wchodzić w niezdrową rywalizację
 - ✓ zaistniałe problemy rozwiązywać bez użycia przemocy
8. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/ koleżanek i oferują im pomoc. Żaden uczeń nie powinien mieć poczucia zagrożenia i wrogości ze strony kolegów.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i swojego spojrzenia na świat oraz do swobodnego wyrażania siebie, pod warunkiem, że sposób wyrażania jest wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.

§ 3

Niedozwolone zachowania małoletnich

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
 - a) **agresji i przemocy fizycznej** w różnych formach, np.:
 - bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie/inne formy agresywnych zaczepk
 - wymuszenia
 - napastowanie seksualne
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań
 - rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - b) **agresji i przemocy słownej** w różnych formach, np.:
 - używanie obelg, wyzwisk
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie
 - obrażanie

- przedrzeźnianie
 - groźby
- c) **agresji i przemocy psychicznej** w różnych formach, np.:
- poniżanie
 - wykluczanie/izolowanie/milczenie/manipulowanie
 - wulgarne gesty
 - śledzenie/szpiegowanie
 - obraźliwe SMSy, MMSy, wiadomości, wypowiedzi, vlogi, na forach internetowych lub w tzw. pokojach do czatowania, przedstawione w mowie, piśmie czy w j. migowym
 - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające
 - niszczenie, zabieranie, chowanie rzeczy należących do innego ucznia
 - straszenie
 - szantażowanie
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w IG lub na jego terenie. Zakazane jest przynoszenie do placówki: ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (np. środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, gaz), używanie ognia na terenie IG .
 3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej.
 4. Wagarowanie (nieusprawiedliwiona nieobecność na lekcjach).
 5. Wyjście bez zezwolenia poza teren IG w trakcie przerwy, lekcji, świetlicy, pobytu w internacie (nie dotyczy osób pełnoletnich).
 6. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w IG.
 7. Zachowania zagrażające bezpieczeństwu, zdrowiu i życiu.
 8. Rozprowadzanie i stosowanie substancji psychoaktywnych.

§ 4

Agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona (bez względu na powód).

§ 5

Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników IG o zaistniałych zagrożeniach.

§ 6

Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, tzn.:

- pomaga osobie doznającej przemocy, chroni ją,
- szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej, nauczyciela, psychologa, pedagoga czy dyrektora.

§ 7

Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, uzyska w IG pomoc, zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Rozdział 3

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia (Art. 22c ust. 1 pkt 2,3,7)

§ 1

1. W przypadku podejrzenia, że **zdrowie (uszczerbek na zdrowiu, wykorzystanie seksualne) i życie małoletniego jest zagrożone** należy niezwłocznie zawiadomić odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997, lub przekazując zgłoszenie bez używania komunikacji głosowej przez aplikację „Alarm 112”.
Zawiadomienie służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie informuje dyrektora, wyznaczonego psychologa/pedagoga oraz uzupełnia i składa w sekretariacie Kartę Zgłoszenia –druk nr 1 w załączeniu. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach tych instytucji.
Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
2. Pracownik, po powzięciu **podejrzenia krzywdzenia** lub informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców, innego małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym dyrektora, wyznaczonego psychologa/pedagoga i wychowawcę oraz składa w sekretariacie wypełnioną Kartę Zgłoszenia – druk nr 1 w załączeniu
3. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzanymi o krzywdzenie są **rodzice** (w szczególności w sytuacji podejrzenia przemocy domowej, zaniedbywania małoletniego) dyrektor po ocenie sytuacji, jeśli zachodzi taka potrzeba, zawiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, prokuraturę, sąd opiekuńczy, ośrodek pomocy społecznej) lub/i zleca pedagogowi wszczęcie procedury „Niebieska Karta”.
4. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia przez rodziców nie wymaga zawiadomienia właściwych instytucji dyrektor organizuje:
 - Spotkanie zespołu w którego skład wchodzi: dyrektor, pedagog, psycholog, osoba, która dokonała zgłoszenia, wychowawca. Zespół dokonuje oceny sytuacji dziecka i ustala plan dalszych działań. Zespół także może podjąć decyzję o zawiadomieniu odpowiednich instytucji (policja, sąd rodzinny, pomoc społeczna wg potrzeb) lub/i wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty”
Ze spotkania sporządza się protokół – Druk nr 2 -w załączeniu.
 - spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności: psychologa/pedagoga i pracownika, który zgłosił incydent
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, dyrektor składa wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu opiekuńczego lub /i zawiadamia pomoc społeczną lub/i zleca

pedagogowi wszczęcie procedury „Niebieska Karta”. Placówka obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

§ 2

Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony rówieśników

1. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym psychicznej i seksualnej na szkodę małoletniego ze strony innego małoletniego powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu.
2. Osoba będąca świadkiem krzywdzenia dziecka lub mająca informację o krzywdzeniu informuje o sytuacji wychowawcę (sporządza notatkę), a w poważniejszych przypadkach dyrektora i wyznaczonego psychologa/pedagoga.
3. Wychowawca zobowiązany jest wyjaśnić okoliczności zajścia, wdrożyć oddziaływania wychowawcze. O problemie wychowawca informuje rodziców dziecka (sprawcy/podejrzanego), ze spotkania sporządza notatkę, którą rodzic podpisuje. Dalej monitoruje sytuację.
4. W poważniejszych przypadkach wychowawca powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia oraz sprawcy, we współpracy z pedagogiem/ psychologiem opracowuje plan wsparcia.
5. Jeżeli dyrektor we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia instytucje i organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji.
6. W przypadku braku współpracy rodziców ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, ze szkołą - dyrektor we współpracy z pedagogiem/psychologiem, po ocenie sytuacji, podejmuje decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu opiekuńczego, wszczęciu procedury Niebieskiej Karty).
7. Jeżeli:
 - ofiara przemocy doznała dotkliwych obrażeń cielesnych, wymagających interwencji medycznej,
 - następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów,
 - sprawca przemocy ma mniej niż 17 lat,
Dyrektor powiadamia o zdarzeniu Policję i/lub sąd rodzinny.
8. W przypadku **podejrzenia popełnienia przestępstwa** ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego przez nieletniego osoba, która posiada wiedzę na temat podejrzenia popełnienia przestępstwa informuje o tym dyrektora a następnie dyrektor niezwłocznie składa do Sądu Rodzinnego zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez nieletniego – załącznik nr 4.

§ 3

Znieważenie, naruszenie nietykalności cielesnej nauczyciela

1. Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
2. W przypadku znieważenia /naruszenia nietykalności cielesnej nauczyciela przez ucznia lub rodzica nauczyciel ma prawo zgłosić podejrzenie popełnienia przestępstwa, o sytuacji informuje dyrekcję i pedagoga /psychologa.
3. Na pisemny wniosek nauczyciela dyrektor składa zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
4. Uczniowi - sprawcy przemocy udzielana jest pomoc psychologiczno- pedagogiczna.

Rozdział 4

§ 1

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (Art. 22c ust. 2 pkt 2)

1. Instytut Głuchoniemych zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające dzieci i młodzież przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Wszystkie komputery na terenie placówki zostały wyposażone w aktualne oprogramowanie antywirusowe oraz firewall.
2. Dostęp do internetu na urządzeniach placówki jest monitorowany i filtrowany przy użyciu specjalistycznych narzędzi kontrolujących treści nieodpowiednie dla małoletnich.
3. Na terenie Instytutu Głuchoniemych dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika w klasach i salach przeznaczonych do prowadzenia zajęć;
4. W przypadku dostępu realizowanego na zajęciach pracownik ma obowiązek:
 - a) zapoznania podopiecznych z ogólnymi zasadami użytkowania komputerów/urządzeń multimedialnych oraz regulaminem pracowni,
 - b) informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - c) monitorowania oraz czuwania nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu,
5. Zespół psychologiczno-pedagogiczny oraz wychowawcy klas i grup wychowawczych w internacie planują i realizują szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu oraz zagrożeń w sieci.
6. Placówka zapewnia w miarę potrzeb dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.

§ 2

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie (Art. 22c ust. 2 pkt 3)

1. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo cyfrowe jest administrator sieci danych, który zapewnia aby sieć internetowa była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. Administrator sieci informatycznej zapewnia na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie placówki zainstalowane i aktualizowane:
 - a) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - b) oprogramowanie antywirusowe,
 - c) firewall.
3. Wymienione w pkt.2 oprogramowanie jest aktualizowane przez osobę odpowiedzialną w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.
4. Nauczyciel w swojej klasie oraz wyznaczony przez kierownika wychowawca w internacie przynajmniej raz w miesiącu sprawdzają, czy na urządzeniach podłączonych do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
5. Informację o dziecku, które korzystało z urządzenia w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje zespołowi psychologiczno-pedagogicznemu, który przeprowadza rozmowę z małoletnim.
6. W przypadku pozyskania informacji o cyberprzemocy pracownicy Instytutu Głuchoniemych niezwłocznie podejmują działania:
 - a) zgłaszają problem dyrektorowi placówki oraz rodzicom/ opiekunom prawnym.. Jeżeli zachodzi potrzeba wyznaczony pracownik powiadamia organy zewnętrzne (policję, sąd opiekuńczy),
 - b) ustalają okoliczności zdarzenia, zabezpieczają dowody oraz sporządzają notatkę,
 - c) udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami oraz instytucjami zewnętrznymi (według potrzeb),
 - d) podejmują działania profilaktyczne na rzecz zapobiegania cyberprzemocy (edukacja na temat zagrożeń w sieci, warsztaty, szkolenia dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej).

§ 3

Zasady ochrony wizerunku dzieci

I Instytut Głuchoniemych zapewnia bezpieczeństwo wizerunku poprzez:

1. Pisemną zgodę rodziców przed zrobieniem i publikacją zdjęć/nagrań.
2. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzysta zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście.

3. Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań uczniów poprzez przyjęcie wytycznych:
 - a) Wszyscy uczniowie muszą być ubrani stosownie do wydarzenia.
 - b) zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez uczniów i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
 - c) przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzania i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
4. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie element większej całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna- zgoda opiekunów prawnych dziecka/rodziców nie jest wymagana (art. 81 prawa autorskiego).

II Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli rejestrować w Instytucie Głuchoniemych sytuacje inne, niż wymienione w punkcie I4: (zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna) i opublikować zebrany materiał, muszą uzyskać zgodę dyrekcji oraz pisemną zgodę rodziców.
2. Instytut Głuchoniemych oczekuje informacji o:
 - a) imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - b) uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał.
3. Pracownikom Instytutu Głuchoniemych nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie jednostki bez pisemnej zgody rodzica dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
4. Pracownikom Instytutu Głuchoniemych nie wolno podawać osobom trzecim danych kontaktowych rodziców bez uzyskania wcześniejszej zgody.

III Jeśli rejestracja wydarzeń zostanie zlecona osobie/firmie zewnętrznej (fotograf lub operator) placówka zadba o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży poprzez:

- a) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
- b) osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi pod nadzorem pracownika Instytutu Głuchoniemych,
- c) upewnienie się, że rodzice udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku.

IV Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka

1. Jeśli rodzice nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka Instytut Głuchoniemych respektuje ich decyzję.
2. Z wyprzedzeniem jednostka ustala z rodzicami, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku. Rozwiązanie, jakie zostanie przyjęte, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Rozdział 4

Zasady przeglądu i aktualizacji dokumentu „Standardy ochrony małoletnich” (Art. 22c ust. 1 pkt 4)

1. Dyrekcja Instytutu Głuchoniemych dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich” na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. . Co dwa lata wyznaczony przez dyrekcję pedagog dokonuje:
 - Oceny standardów z użyciem wybranych technik, np. sondażu, z użyciem ankiety, rozmów w zespołach itp... w celu dostosowania do aktualnych potrzeb
 - Sprawdzenia zgodności standardów z aktualnymi przepisami
- 3 Wnioski z przeprowadzonej analizy należy pisemnie udokumentować.
- 4 O zakresie wprowadzanych w dokumencie zmian informowana jest Rada Pedagogiczna Instytutu, uczniowie/ wychowankowie oraz ich rodzice.

Rozdział 5

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego (Art.22 ust.1 pkt 8)

Dokumenty -druki w załącznikach i inne - związane z realizacją zadań dot. ochrony małoletnich przed krzywdzeniem przechowywane są w sekretariacie , w wyraźnie oznaczonej teczce (Ochrona Małoletnich-POUFNE) i dostęp do nich mają tylko osoby do tego uprawnione (dyrektor, wskazani członkowie zespołu psych- ped, w niezbędnym zakresie - wychowawca). Kopie dokumentów poufnych oraz dokumentacja bieżąca -znajdują się w dokumentacji ucznia zespołu psychologiczno -ped.

Rozdział 6

Stosowanie standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności (Art. 22c ust. 1 pkt 5)

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, w szczególności poprzez umieszczenie dokumentu dla pracowników w pokojach nauczycielskich oraz poprzez udostępnienie tekstu drogą elektroniczną.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z dokumentem i fakt zapoznania potwierdzić własnoręcznym podpisem. Oświadczenie pracownika przechowuje się w części B akt osobowych.

Rozdział 6

Zasady i sposób udostępniania rodzicom oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania (Art. 22c ust. 1 pkt 6)

Uwzględnienie sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Art. 22c ust. 4,5)

1. Udostępnienie standardów na stronie internetowej (z możliwością pobrania w formie pliku PDF).
2. Wywieszenie w widocznym miejscu w placówce, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.
3. Przedstawienie przez wychowawcę dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich rodzicom na pierwszym zebraniu w każdym roku szkolnym, wskazanie miejsca gdzie można zapoznać się z całym dokumentem (strona internetowa IG i tablica ogłoszeń w hallu).
4. Przedstawienie przez wychowawcę dokumentu uczniom/wychowankom w jak najbardziej przystępnej formie – wersja skrócona i uproszczona Standardów Ochrony Małoletnich
5. Uczniowie Instytutu Głuchoniemych, także wielu ich rodziców to osoby z niepełnosprawnościami, które mogą mieć problem z precyzyjnym przekazaniem komunikatu, zrozumieniem tekstu pisanego, czy wypowiedzi w j. migowym. Należy mieć to na uwadze na każdym etapie prowadzenia postępowania.

Rozdział 8

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (Art. 22c ust. 2 pkt 4)

1. Wsparcie małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia planuje i koordynuje **zespół** w którego skład wchodzi: wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor (w razie potrzeby) inny nauczyciel/ specjalista (w razie potrzeby, także zewnętrzny)
2. Zespół dokonuje diagnozy sytuacji małoletniego oraz planuje działania mające na celu udzielenie jemu lub/ i jego rodzinie specjalistycznego wsparcia. Ustala też harmonogram planowanych działań. Ustalenia zespołu są zapisywane w postaci dokumentu: Plan wsparcia małoletniego - druk nr 3 w załączeniu
3. Jeśli rodzina objęta jest procedurą „Niebieskiej Karty” to pomoc dziecku i rodzinie udzielana jest w ramach działań Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wyznaczony przez dyrekcję pedagog uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i współpracuje z zespołem w zakresie udzielanego wsparcia.

Załączniki:

1. Karta zgłoszenia
2. Druk – protokół ze spotkania zespołu w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub informacji o krzywdzeniu małoletniego
3. Druk - Plan wsparcia małoletniego /realizowane działania.
4. Druk zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez nieletniego
5. Druk wniosku do sądu o wgląd w sytuację rodziny

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Dotyczy małoletniego:	
Data zgłoszenia:	
Osoba zgłaszająca: Imię i nazwisko	
„ Relacja w stos. do małoletniego	
„ Dane do kontaktu : adres zamieszkania e-meil numer telefonu	
Źródło wiedzy lub informacji o przemoc:	
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc:	
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc:	
Inne informacje o dziecku, rodzinie:	
Podpis osoby zgłaszającej:	

Protokół ze spotkania zespołu w sprawie krzywdzenia małoletniego Zał. nr 2

Data spotkania	
w sprawie: <i>imię i nazwisko małoletniego</i>	
na zgłoszenie: <i>imię i nazwisko osoby, która dokonała zgłoszenia</i>	
Obecni na spotkaniu: dyrektor psycholog pedagog wychowawca zgłaszający problem krzywdzenia inni: <i>(wpisać imiona i nazwiska członków zespołu)</i>	
Ocena sytuacji małoletniego:	
<p>Ustalenia ze spotkania</p> <p>1. Czy w ocenie zespołu istnieje zagrożenie zdrowia i życia dziecka? TAK NIE</p> <p>2. Czy w ocenie zespołu sytuacja wymaga pilnego zawiadomienia instytucji? (policja, prokuratura, sąd opiekuńczy, OPS, wszczęcia procedury Niebieska Karta) TAK NIE</p> <p><i>W przypadku zaznaczenia przez zespół odpowiedzi „TAK” należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie służby/instytucje</i></p>	
Uwagi:	
Plan dalszych działań w sprawie:	
Podpisy uczestników spotkania:	

Dokument „Plan wsparcia małoletniego”

zał. nr 3

Imię i nazwisko ucznia:	
Imiona i nazwiska członków zespołu: dyrektor psycholog pedagog wychowawca inni:	
Tytuł, z jakiego został opracowany plan wsparcia:	
Diagnoza sytuacji małoletniego:	
Cel wsparcia małoletniego:	
Planowane działania (zakres, formy, wymiar godzin, okres udzielanego wsparcia):	
Podpisy członków zespołu:	

Potwierdzenie realizacji działań w ramach „Planu wsparcia małego dziecka”

Data	Podjęte działanie	Podpis osoby realizującej zadanie

Załącznik nr 4

Warszawa, dn.....r.

.....
(imię i nazwisko)

.....
(nazwa jednostki)

.....

.....

(adres jednostki)

Prokuratura Rejonowa

w

ul.

00-000

ZAWIADOMIENIE O MOŻLIWOŚCI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA¹

Składam zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa wobec
małoletniej/małoletniego².....(imię i nazwisko)

ur. r. , zamieszkałej

.....
przez

..... (imię
i nazwisko) zamieszkałego

.....
polegające na:

.....

.....

¹ Nie jest konieczne wskazywanie nazwy przestępstwa, które zostało popełnione. Jeżeli jednak mamy informacje dotycząca tożsamości ewentualnego sprawcy należy ją podać.

² Niepotrzebne skreślić.

Mając na uwadze powyższe okoliczności uważam, że doszło do wypełnienia
znamiona przestępstwa określonego w art.:
.....³

UZASADNIENIE

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(Należy zamieścić w uzasadnieniu krótki, precyzyjny i logiczny opis sytuacji, która miała miejsce. Opis powinien być zgodny z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np. kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo, w jaki sposób zostało ujawnione w szkole, kto ma o nim informacje. Jeżeli instytucja posiada dowody w postaci dokumentu na temat zdarzenia np.: notatki służbowe pracowników, pielęgniarki, higienistki, można dołączyć je do zawiadomienia.).

.....
*(pieczętka i podpis dyrektora
lub inne uprawnionej osoby)*

Załączniki:

1.
2.

³ Jeżeli nie potrafimy stwierdzić czy i jakie dokładnie przestępstwo zostało popełnione można to zdanie usunąć.

Załącznik nr 5

Warszawa, dn. r.

Sąd Rejonowy⁴
W
Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul.
00-00

Wnioskodawca:
(imię, nazwisko)
.....
(nazwa jednostki oświatowej)
.....
.....
(adres jednostki oświatowej)

Uczestnicy:	Rodzice małoletniej:
.....
.....
	(imię, nazwisko,)

	(adres rodziców)

Małoletnia:
(imię, nazwisko)
.....
.....⁵
(adres)

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA

Wnoszę o wgląd w sytuację małoletniej/małoletniego⁶
i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

⁴ Wniosek należy złożyć do Sądu Rodzinnego i Nieletnich właściwego, że względu na miejsce faktycznego zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

⁵ Należy zawsze podać imię, nazwisko dziecka i adres pobytu. Tylko w takim wypadku Sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

⁶ Niepotrzebne skreślić.

UZASADNIENIE

.....
.....
.....
.....

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej(imię, nazwisko) jest psycholog/pedagog/wicedyrektor⁷(imię, nazwisko)

W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione:

- 1) *informacje na temat sytuacji, z powodu której składany jest wniosek np.:*
 - *podejrzanie popełnienia przestępstwa wobec dziecka lub*
 - *zaniedbanie dziecka,*
 - *podejrzanie nie zaspokajania podstawowych potrzeb dziecka przez opiekunów,*
 - *nie realizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko pomimo działań ze strony szkoły,*
- 2) *informacje dotyczące osób, które były/są świadkami tych zdarzeń,*
- 3) *opis dotychczasowych działań ze strony szkoły, kontaktów z rodzicami.*

.....
(pieczęć i podpis dyrektora
lub osoby uprawnionej)

Załączniki:

1.
2.

⁷ Niepotrzebne skreślić.